

Mültecilerin Eğitimi için OKUL LİDERLİĞİ

Çeviri Editörü

Prof. Dr. Selahattin TURAN

ISBN: 978-625-7501-12-5

Kitabın Orijinal Adı: School Leadership for Refugees Education: Social Justice
Leadership for Immigrant, Migrants and Refugees

Kitabın Yazarı: Khalid Arar

Kitabın Önceki Yayınevi: Routledge

Redaksiyon
Asos Yayınları

Çeviri Editörü
Prof. Dr. Selahattin TURAN

Kapak
Asos Yayınları

Mizanpaj
Burhan MADEN

Son Çağ Yayıncılık Matbaacılık
İstanbul Cad. İstanbul Çarşısı No: 48/48
İskitler 06070 ANKARA
Tel: 0312 3413667
Matbaa Sertifika No: 47865

Birinci Baskı: 2022

ASOS YAYINLARI

Çaydaçıra Mah. Hacı Ömer Bilginoğlu

Cad. No: 67/2-4/ ELAZIĞ

e-posta: asosyayinlari@gmail.com

web: www.asosyayinlari.com

Tel: 0532 643 75 23

Yayınevi Sertifika No: 47901

Yayıncının yazılı izni olmadan hiçbir şekilde çoğaltılamaz.

Bütün bölümler intihal.net benzerlik tespit programından geçirilmiştir.

Bu yayın BOOKCITES tarafından indekslenmiştir.

Yazarlar, yazmış oldukları bölümlerin özgünlüğünden sorumludur.

Mültecilerin Eğitimi İçin OKUL LİDERLİĞİ

Çeviri Editörü

Prof. Dr. Selahattin TURAN

Çeviri Grubu

Giriş: Nurdan MARAL

Birinci Bölüm: Yurda veda, umuda yolculuk

Emin TÜRKÖĞLU- Afyon Kocatepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi

İkinci Bölüm: Sınırlar Arasında: Mülteci Çocuklara Yönelik Eğitim Politikalarının Belirlenmesi ve Uygulanması

Metin ÖZKAN- Gaziantep Üniversitesi Eğitim Fakültesi

Üçüncü Bölüm: Mülteci Öğrencilerin ve Eğitimcilerinin Karşılaştıkları Zorluklara Kulak Vermek

Orbay BAŞARAN & Hamit ÖZEN - Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi

Dördüncü Bölüm: Mültecileri Eğitmek: Araştırmalardan Çıkarılan Dersler

Mehmet DURNALI - Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Eğitim Fakültesi

Beşinci Bölüm: Araştırmacılar, Okul Liderleri ve Öğretmenler için Kültüre Duyarlı Liderlik: Teori ve Uygulama

Mithat KORUMAZ & İbrahim KOCABAŞ - Yıldız Teknik Üniversitesi Eğitim Fakültesi

Altıncı Bölüm: Yeni Gelen Öğrenciler için Kaliteli Eğitim Sağlamak İşlevsel Mekanizmalar

Mehmet SİNCAR - Gaziantep Üniversitesi Eğitim Fakültesi

Yedinci Bölüm: Sosyal Bütünleşme İçin Topluma Liderlik Etmek

Gökhan DEMİRHAN - Uşak Üniversitesi Eğitim Fakültesi

Sekizinci Bölüm: Mülteci Eğitimini Yönetmek

Ramazan CANSOY - Karabük Üniversitesi Eğitim Fakültesi

İçindekiler

Çeviri Grubu	4
Mültecilerin Eğitimi için Okul Liderliği	9
Teşekkür	11
Ön Söz	15
Mülteci Eğitimi: Ev Sahibi Toplumlara	
Beklenmedik Bir Hediye	15
SUNUŞ	21
Kaynakça.....	35
GİRİŞ	39
Mülteci Krizi ve Sorunu Çözmeye Yönelik Eğitim Politikası	41
Mülteci Eğitimi, Politikası ve Liderliğinde Araştırma İhtiyacı.....	43
Eğitim Liderliğinin Zorlukları – Politikadan Uygulamaya.....	45
Mülteci Eğitiminde Ortak Konuların Bulunması	46
Kaynakça.....	49
Bölüm 1	
Yurda Veda, Umuda Yolculuk	55
Kavramları Açıklığa Kavuşturmak	57
Göçün Küresel Boyutları.....	59
Göçmenlerin Toplumsal Katkısını Göz Ardı Eden Yabancı Düşmanlığı, İrkçilik ve Dışlayıcı Milliyetçilik	61
Göç ve Eğitimle İlgili Mevcut Bilgiler.....	63
Göçmenlik Olgusu ve Göçmenler için Eğitim: Yerel Girişimler ve Stratejiler.....	64
Özet	66
Kaynakça.....	67
BÖLÜM 2	
Sınırlar Arasında: Mülteci Çocuklara Yönelik Eğitim Politikalarının	
Belirlenmesi ve Uygulanması	73
Güncel İstatistiklerle Mülteciler	73
Mültecilerin Eğitim Hakkı: Zor Gerçeklik İçinde Temel Bir Hak.....	76
Mültecilere Yönelik Eğitim Politikası: Entegrasyon veya Dışlama	80

Tek Bir Amaç ama Farklı Politikalar: Mülteci Öğrencilerin Farklı Eğitim Sistemlerine Entegrasyonunu Sağlamak	85
Okul Politikası: Ulusal ve Yerel Hükümet Politikalarının Koordinasyonu için Çalışma	89
Yerel ve Ulusal Hükümet Politikalarının Mültecilerin Eğitim Hizmetleri Üzerindeki Etkileri	89
Özet	94
Kaynakça.....	94

Bölüm 3

Mülteci Öğrencilerin ve Eğitimcilerinin Karşılaştıkları Zorluklara Kulak

Vermek	99
Bağlam Konuları	99
Mülteci Öğrencilerin Karşılaştığı Zorluklar	100
Finansal Zorluklar	102
Psikolojik Zorluklar ve Ruh Sağlığı Sorunları.....	105
Okullardaki Yapısal ve Kültürel Engeller.....	107
Okulların ve Eğitimcilerin Karşılaştığı Zorluklar	113
Politik Olarak Belirlenen Politikalar Nedeniyle Karşılaşılan Zorluklar..	114
Kurumsal-pedagojik Zorluklar	117
Mülteci Öğrencilerin Psiko-sosyal Durumları ve Kültürel Farklılıkları .	118
Özet	120
Kaynakça.....	121

Bölüm 4

Mültecileri Eğitmek: Araştırmalardan Çıkarılan Dersler.....

Mülteci Eğitimi Araştırmalarında Ana Eğilimler	131
Tema 1: Ev Sahibi Ülkelerde Kabul, Yeniden Yerleşim ve Entegrasyon Politikalarının Uygulanması	134
Tema 2: Okul Temelli Zihinsel ve Psikolojik Müdahaleler Araştırma	140
Tema 3: Eğitim Uygulamaları Üzerine Araştırma: Öğretme ve Öğretim	144
Özet	146
Kaynakça.....	147

Bölüm 5

Araştırmacılar, Okul Liderleri ve Öğretmenler için Kültüre Duyarlı

Liderlik: Teori ve Uygulama	157
Neden Kültür ve Adalet? Kavramsallaştırma	157

Kültüre Uygun Liderliğin Temelleri ve Sosyal Adalet Liderliği ile İlişkisi..	161
Mülteci Eğitiminde Kültüre Uygun Liderlik: Teorik Arka Plan.....	166
Mültecilerin Eğitimi için Sentezlenmiş Bir Kültürel Liderlik Çerçevesi	172
Kültürel Değişimin Failerleri Olarak Eğitim Liderleri: Mülteci	
Okullarından Evrensel Örnekler.....	175
Kişisel Farkındalık.....	176
Politika Ara buluculuğu.....	179
Kapsayıcı Pedagoji.....	182
Lider Profesyonelliği.....	184
Özet	187
Kaynakça.....	189

Bölüm 6

Yeni Gelen Öğrenciler için Kaliteli Eğitim Sağlamak

İşlevsel Mekanizmalar	199
Bu Bizim İnsani Sorumluluğumuzdur.....	199
Yerinden Edilmişlerin Yolculuğu: Mültecilere Yönelik Genel Politikalar	201
Mülteciler İçin Eğitim Politikaları.....	202
Zorluklardan Entegrasyona Strateji ve Mekanizmalar	204
İşlevsel Bir Bütüncül Yaklaşım	209
Geniş Tabanlı Bütünsel Bir Sistemler Arası ve Sistematik Model	212
Çeşitli Mekanizmalar Aracılığıyla Destekleme	213
Yerel Girişimleri Uluslararası Uardımla Birleştirmek için Ağ Oluşturma ..	213
Etkili Bölgesel Yönetişim ve Sosyal Hizmet Sağlamak için Bir Politikanın	
Geliştirilmesi	214
Kültüre Duyarlı Bir Müfredat Oluşturmak.....	214
Bir Karşılama (Hoşgeldiniz) Programı Oluşturmak.....	217
Eğitsel Kaynaklara Erişimin Sağlanması.....	217
Okul Müdürlerinin İşe Alınması, Geliştirilmesi ve Rehberliği	
(mentoring).....	218
Öğretmenlerin Mesleki Gelişimi.....	218
Müşterek Sorumluluk	219
Kapsayıcı Müfredat, Sınıf ve Öğretim.....	220
Modelin Özü: Kültüre Duyarlı Pedagojik Liderlik	220
Modelin Gerçekleştirilmesi.....	221
Özet	222
Kaynakça.....	224

Bölüm 7

Sosyal Bütünleşme için Topluma Liderlik Etmek.....	225
Farklılıklarla Yüzleşmek.....	226
Sığınmacı ve Göçmen Öğrencilerin Özel Gereksinimleri.....	227
Sosyal Adalet ve Sosyal Bütünleşme için Liderlik.....	229
Sosyal Adalet Liderliğinde Karşılaşılan Güçlükler.....	232
İrkçilikle Mücadele.....	232
Mülteci ve Göçmen Öğrenciler için Destek Sistemleri.....	236
Gelecek için Uyum Programı.....	236
Aile Desteği.....	236
Okul Destek Sistemleri.....	237
Ev Sahibi Topluluk Desteği.....	239
Kültüre Duyarlı Liderlik Aracılığıyla Mülteci Öğrencilere Yönelik	
Sosyal Adaletsizliğin Üstesinden Gelmek.....	239
Uygun Destek ve Kaynakların Sağlanması.....	241
Başarı için Ortak Sorumluluk: Ev Sahipleri ve Yeni Gelenler.....	241
Kültürel Olarak Duyarlı Bir Liderlik, Müfredat ve Pedagoji	
Oluşturmak.....	243
Küresel Vatandaşlık Eğitimi.....	244
Sosyal Bütünleşmenin Oluşturulmasında Eğitim Liderlerinin Rolünün	
Yeniden İncelenmesi.....	245
Bütüncül Bir Kapsayıcılık Politikası Oluşturma.....	247
Özet.....	248
Kaynakça.....	249

Bölüm 8

Mülteci Eğitimini Yönetmek.....	255
İkilemler, Sonuçlar ve Sonraki Adımlar.....	255
Sonuç: İyimserlik ve Umut.....	262
Kaynakça.....	267
DİZİN.....	269